

Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 16 : De Dædalo

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[97\] : De Dædalo](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VII

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - VII, 16 : De Daedale](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VII

[Mythologie, Paris, 1627 - VII, 17 : De Dedale](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VII, 16 : De Dædale](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Francfort, 1581 - VII, 16 : De Dædalo, 1581

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 01/12/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/6016>

Présentation du document

Publication Francfort, André Wechel, 1581

Exemplaire Regensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 781-809

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses[Dédale](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Thebanus Epaminondas præstabat. nam equites equitibus, & equi equis imminere apparebant. fuit eiusdem Euphranoris & tabula Ephesi, in qua Vlysses boue & equo iunctis seminare sal videbatur. fecit & Paridem, qui in eodem opere cognoscebatur iudex Dearum, & Helenæ amator, & qui Achillem occidisset. fecit & bonam Fortunam altera manu poculum, altera papauera & aristas gestantem: & Latonam nuper genitam, & alteram, quæ Apollinem ac Dianam sedentes super brachio gestaret. fecit & Virtutem & formam colossi, mulieremq; quandam ministrantem sacrificio.

Euthycrates Lyncei filius Herculem fecit in Delphis & Alexandrum Macedonem venientem ex æte.

Gitiades Lacon tripodes quosdam. fecit Dianæ, & aneam Mineruam apud Lacedæmonios, & multos. Herculis labores, & Castores, & Vulcanum matrem è vinculis excurrentem, & Amphitrionem, ac Neptunum cæteris suis operibus forma præstantes.

Hermion excidit è ligno apud Troezenios Castorū simulaera multa elegantia membrorum.

Hermogenes Cytherius fecit Apollinem Clarium æreum, & Venerem apud Corinthios. fecit & Neptunum æreum cum delphino sub pedibus aquam profundentem, ut ait Alcimus in libro de statuarijs.

Hygieion Atheniensis, vel, ut ait Adæus in libro de statuarijs, Crotoniates, primus omnium mortalium matrem à ferroina pingendo distinxit, cum ante illum figuræ ita pingerebantur imperfectæ, ut neq; à maribus foeminae dignoscerentur, neq; ullam haberent aut oris aut membrorum elegantiam.

Hypatodorus Mineruam fecit apud Arcades è marmore cum ob magnitudinem, tum ob opificium spectatu dignam.

Irene foemina Cratini pictoris filia egregiam pinxit in Eleusine vrbe puellam, & Calypso iam vetulam, & Theodorum eximium præstigiatores suæ ætatis.

Lapharis patria Phlasius fecit Herculem apud Sicyonios, Apollinem apud Achæos, Herculem item apud Corinthios ligneum in æde ipsius Herculis.

Learchus Rheginus Dipœni & Scillidis discipulus, vel (ut alij maluerunt) Dædali, fecit signum Iouis Chalciæci ligneum eximium apud Lacedæmonios.

Leochares fecit Eurydicen & Olympiadem ex auro & ebore, & Apollinem cognomento Pattoum.

*Nam siue ætherias vicino sole per auras
 Iuimus, impatienti cera caloris erit:
 Siue humiles propiore freto saltabimus alas,
 Mobilis a quoreis penna madescet aquis.
 Inter Vtrunq; Vola. Ventos quoq; nate cauetor
 Quaq; Vocant aura, & la secunda dato.*

Quæ præcepta si quis diligentius consideret, sanè parum pertinent ad navigationem, at plurimum ad institutionem humanæ vitæ, siquidem multo grauior est fortunatorum casus, quàm eorum qui diu infelicitè egerunt, omnisque felicitatis molesta est iactura illis quibus aduersa fortuna spirare coepit. Neq; alia de causa hæc celebrata sunt à poetis, nisi vt demonstrarent diuitiarum & rerum omnium excellentiam nemini esse tutam: optimamque esse mediocritatem, quæ neq; inuidiam secum trahat plurimorū, neq; tamè contemnatur: quod patitur infima hominum conditio. Atque Lucianus in astrologia inuenturis calorem & inscitiam per hæc demonstrari asserit, cum non illa disquirantur ab illa ætate, quæ conueniant, sed vel ad cælum animo tollatur ab arte aberrans, & à iudicio recto præceps in mare decedit. At nunc de Pelope dicatur.

De Pelope.

CAP. XVII.

PELOPS ille, cuius humerum Ceres comedit, Taygetes & Tantali filius fuisse dicitur, vt testatur Euripides in Oreste ubi loquitur de Tantalo:

ἔτος φντὶνὸν Πίλοπα, τὸ δ' Ἀτρεΐδης ἔφην.

Ab hoc Pelops est editus Atrei pater.

Pelopem alij patria fuisse Lydum, alij Paphlagonium memorant. verum quæcunq; patria illi fuit, huiusmodi de illo res narrantur. OEnomaus Rex Elidis ac Pisæ, cum percepisset ex oraculo futurum esse, vt à genero interficeretur, filiamq; haberet eximie pulchritudinis ex Eurythoe Hippodamiam, omnibus artibus conatus est homines ab eius coniugio detertere. Atque curule certamen proposuit Hippodamiae petentibus procis, ea lege, vt qui victus fuisset, trucidaretur: qui verò victor extitisset, Hippodamie matrimonium obtineret. Marmacem primum procorum per capitis periculum venisse ad petendam Hippodamiam memorant, ad cuius tumulum mactatæ sunt Parthenia & Eripha vocatæ equæ, & humatæ, OEnomai iussu.

conficius, sed etiam adiutor Dædalus fuisset, quod fuit à Minoe in vincula coniectus vna cum filio Icaro. Hi carceribus reclusis paruas nauiculas nacti, cum nonnullis, qui odio habebant nimis seueram Minois administrationem, velis in ventos explicatis, remorumque vtrinque validè impellentium beneficio, fugam arripuerunt: Dædalusque in Siciliam peruenit, at Icarus ob imperitiam naucleri in scopulum impexit, & naufragium fecit, ac periit. Dictus est autem Dædalus alas excogitasse, qui cum illum classis Minois insequeretur, ipse primus velificationem inuenit, ac ventum secundum in puppim nactus Minois classem anteuertit, quæ remis tantum utebatur, vt ait Pausanias in Bæoticis. Arbitrati sunt nonnulli præterea dictam fuisse Pasiphaen in amorem tauri incidisse, quia cum ex Dædalo de tauro inter astra collocato, deque vniuersa re astronomica audiuiſſet, in astronomia amorem inciderit, vt ait Lucianus in dialogo de Astrologia. Cur verò Minos postea illum insecutus sit, aliam afferunt rationem. Atq; hæc quidem historicè à diuersis scriptoribus de Dædalo memorantur. Nunc quod ad mores pertinet, consideremus. Omnium malorum, omniumq; calamitatum sanè fundamentum est iniustitia. nam quia Calum Dædalus è turri per inuidiam præcipitauit, in multos labores & ipse incidit, qui neque regiam quidem amicitiam firmam esse aut tutam sceleratis hominibus expertus est. Quæ potest enim esse ingenij præstantia, quæ non miserrima sit, cum fuerit cum improbitate & turpitudine coniuncta? cum igitur ad summa contenderet Dædalus, summorumque hominum amicitias expeteret, illud ipse expertus est: quod filio persuadere conabatur, mediocritatem tutius exoptari: cum summæ cuiusque fortunæ vel summa scelera, vel summæ calamitates soleant esse coniunctæ. Hæc ipsa ratio effecit cum in Siciliam volaturus alas Icaro accommodaret, vt illum admonuerit media semper esse expetenda: quare inter volandum etiam neq; nimis solem esse accedendum ob ingentem calorem, neque nimis ad mare: ne fierent alæ, quàm oporteret, ob aquam grauiores, aut ob frigus duriores. Sic igitur eum monet apud Ouidium libro secundo de arte:

Me pennis sectare datis; ego prauis iuvo.

Sit tibi cura sequi, me duce tutum eris.

Nam

Alypus Coreyræus, Andreas Argivus, Andreas Tenedius, Antiphilus Naxius, Antiphilus Corinthius, Asterion Atheniensis: Callicles Megarensis, Calynthus Crotoniata, Cantharus Sicyonius, Chœrilus Olynthius, Chrysothemis Cyprius, Cleæta Smyræus, Cleon Arcadius: Dædalus Corinthius, Dæmonidas Cephalenius, Daippus Megarensis, Dontas Lacedæmonius, Dionysiocles Milefius: Eutelides Argivus, Eurychus Chius: Glaucias Ægineta, Gratianus Spartanus: Hermocrates Samius, Hippias Eleus: Lysippus Chius, Lylus Macedo: Megacles Messenius, Micon Syracusanus: Naucydes Smyræus, Nicodemus Ægineta, Nicodemus Zacynthius: Olympus Cocus: Pantias Chius, Patrocles Crotoniata, Patrocles Sicyonius, Philotimus Ægineta, Polychus Ægineta, Polycles Atheniensis, Polydamas Scotussensis, Prothæus Artas, Ptolichus Ægineta, Ptolichus Coreyræus, Pyrilampes Messenius, Pyrilampes Sicyonius: Silanion Atheniensis, Soidas Naupactius, Somis Abderita, Stadienus Atheniensis, Sthenis Olynthius, Stromius Megarensis: Theocles Crotoniata, Theocosmus Liparensis, Theomnestus Sardinianus, Tisander Macedo. Habuit filium Dædalus Iapygem, à quo dicta est Iapygia: & vrbs Lyciæ vocata est Dædala, è Dædalo ibi postea sepulto. primus fuit Dædalus qui asciam, perpendiculum, & glutinum, lithocollam, ac terebram invenit. atque cum Calus eius discipulus rotam figlinam prior excogitasset & ferram ad asperitatem malæ serpentinæ, quæ parvum lapidem corrosisset & ferrum, invidens Dædalus, ne gloriam magistri suffocaret, eum per dolum interemit. Sed satis de his artificibus, nunc ad ea quæ fabulosè de Dædalo dicta sunt accedamus, illa perquirentes.

¶ Hæc ferè illa sunt omnia, quæ de Dædalo celebrata sunt, quorum sententiam nunc perquiramus. Quod artifex ingeniosus fuerit Dædalus, tototisque filium Attalum, vel Telen, vel Calum, qui figuli rotam & ferram ad imitationem dentium serpentis, quæ parvulam tabellam corroferat, inuenit, interemerit, eaque de causa solum verterit, & in Cretam profugerit, ubi familiaris Minois & Pasiphaes factus sit, historicè quidem, at non fabulosè narratum est. Quod etiam Pasiphae cum Tauro congressa sit, illud historicè dictum est, ut explicauimus, atque cum adulterij non solum

Athenienses sedentes, & alios concionantes. & præstantissimum opus fuit Gorgon.

Tilagoras conscius artificij Theodori Samij, vt apparuit, fecit apud Delphos è ferro Herculem pugnante cum hydra, & alia signa ferrea multa laudabilia, quamuis ars esset difficillima. fecit Pergami alterum caput ferreum leonis, alterum apri.

Xenocriti & Eubij Thebanorum opus fuit Hercules Promachus è candido lapide apud Bæotos.

Xenophilus Æsculapium fecit apud Argiuos è candido lapide, cui Strato adiunxit bonam valetudinem: & Neptunum apud Anticyrenses, ea forma vt manu femori admota altero pede supra delphinum ascenderet, altera gestaret tridentem.

Xenophon Atheniensis Fortune signum fecit ferentis Plutum, quod opus cum imperfectum relinquens decessisset, Callisthonicus Thebanus cruas os & manus & quædã alia suffecit.

Zeuxis Heracleota pictor clarissimus tam amplas diuitias per suam artem sibi cõparauit, vt ausus sit vestem aureis literis nomen suum continentem gestare ad ludos Olympicos. huiusce mirum opus fuit Penelopes pictura, quam ita pinxit, vt præter eximiam pulchritudinem, studium etiam continentiz & pudicitiz, atque omnes mores qui in honestissima matrona esse solent, referrentur in ea pictura, & quasi elucerent. pinxit Marfyam ligatum, & vuas, ad quas aues aduolabant cum puero illas gestante. fecit Agrigentinis Herculem utraque manu angues suffocantem præsentibus Amphitryone & Alcmena, in qua pictura metus quidam exprimebatur parentum. Pinxit Iouem in throno cum eximia quadam maiestate Diis cæteris assistentibus: & opus Helenam vocatum, quod è quinque præstantissimis virginibus delectis Crotoniatarum confecit, obseruatis partibus, quæ visæ sunt præstantiores in singulis. Pinxit Atalantam & Panæ pastorem Deum, quem largitus est postmodum Archelao. nam post partas insignes opes, quia censeret sua opera condigno precio emi non posse, cœpit ea elargiri. pinxit Athenis in templo Veneris pulcherrimum Cupidinem rosæ coronatum, & egregium Centautum. Et ne memorandis artificibus aut illorum operibus tempus absumam, quæ possent magnū volumē implere, multi alij pictores & statuarij fuerunt præter prædictos, inter quos celebres erant:

Alypus

è marmore, cuius capiti Horæ & Parcæ insidebant, cuius os ex auro & ebore constabat, reliqua è gypso & fictili materia.

Theodorus Samius mirabilis fuit in arte sua, siquidem ferum fundere ac signa facere ex eo primus inuenit, non tamen multos æmulos habuit propter difficultatem metalli, quod non potuit sequentibus temporib. in statuas commodè fundi, quare necesse fuit ab illo fuisse aliquo ignoto medicamento purificatum.

Theopropus Ægineta Taurum ex ære in signum fecit Corytæis.

Thrasymedes Parus Arignoti filius Æsculapium insignem fecit ex auro & ebore sedentem tenentemque scipionem, qui altera manu caput premeret draconis, cane ad pedes decumbente.

Thimeneus Musæum pinxit penicillo in arce Athenarum, qui Boreæ dono volare apparebat: & palæstritem, & puerum hydrias portantem.

Thylatus & Orethus & eorum filij apud Eleos signum illud Iouis fecerunt, quod fuit postea in Olympiam deportatum.

Thymilus Amorem fecit Libero patri assistentem apud Athenienses è marmore candido in via Tripodibus, & Satyrum puerum poculum porrigentem.

Timanthes Iphigeniam altari astantem pinxit, multosque mœstos circa illam, sed omnes reliquos mœrore superare Menelaus patris videbatur. cum verò patris dolorem se nō posse penicillo exprimere arbitraretur eximius artifex, quod iam quidquid posset in patrio expressisset, velamento vestis paternum os occultauit, pinxit idem Polyphemum cum Satyris in parua tabula, & iudicium armorum in Aiace, qua tabula iudicatus est superasse Parthasium Sami. fecit Cyclopem dormientem, & ad ostentandam magnitudinem Satyros qui thyrso eius pollicem metirentur.

Timocles & Timarchidas Athenienses fecerunt Æsculapium marmoreum imberbem Elateæ.

Timomachus Byzantius eximius pictor præter Arionem à delphinis vectum citharam pulsanter, fecit Aiace & Medeam & Orestem & Iphigeniam in Tauris, quæ vultu mœsto ac pudibundo astans aræ vestes componeret ut caderet decorè. fecit & Gorgonem, in qua ars præcipuè enituit. fecit &

Pythodorus Thebanus Iunonem fecit ex aere Coronæ Sirenas manu præferentem.

Rhœcus ac Theodorus Samij primi fuerunt, qui plastice artis artificium in Samo inuenerunt. fecit & alia signa in Dianæ Ephesiæ templo, & forminam quam Ephesij Noctem appellabant perobscuram.

Scopas Parius Venerem popularem ex aere fecit in Elide capro insidentem, & multa alia signa in variis locis, sed præsertim in Ionia & Caria. fecit apud Athenienses, Amorem, Cupidinem, Appetentiam: apud Corinthios Hercule & Hecaten signa marmorea. fecit Venerem è marmore, quæ nocturne videretur ob voluptates venereas, ac furta nocturna, & Phæthontem, & Vestam sedentem cum duabus ministris, & Thetidem cum Achille ac Nymphis quæ insiderent delphinis Tritonibus, & Phorco. fecit Gnidiis Bacchum & Minervam: Arcadib. Æsculapium impuberem, & Hygieam è Pentelico marmore: & Platæensibus marmoream Minervam Pronaum.

Simonis pictoris Æginetæ opus fuit apud Eleos equus & assistens auriga, & labores Hercules.

Socrates Sophronisci filius incidit apud Athenienses è marmore in vestibulo arcis Gratias & Mercurium. pinxit etiam Hygiam filiam Æsculapij, & Æglen. Panacea quoque & Iaso & piger spartum torquens, quod asinus rodebat, erant eius picturæ.

Strongylio parum erat aptus exprimendis in marmore humanis corporibus, cum boues & equos optimè exprimeret. solam Dianam sospitam fecit Athenis tolerabilem.

Tauriscus non ignobilis pictor præter alia egregia pinxit discobolum, in quo & muscoli in dorso & vis brachij, & omnis habitus corporis totis viribus in altum iacere conantis minime apparebat: & Paniscum, & Clytemnestram, & Polynicem repetentem regnum, & Capaneum.

Tectæus & Angelio magistri Callonis, ac Scillidis & Dipcei discipuli, simulacrum fecerunt marmoreum eximium in Delo Apollinis Delij.

Teletas & Ariston communi opera fecerunt apud Eleos æreum Iouis colossus duo de viginti pedum, opus eximium creditum.

Theocosmus ciuis Atheniësis Iouem fecit adiutorem Phidia è marmo.

ius opus fuit Bacchum infantem gestans, apud quos fecit etiam communi opera cum Cleone Sicyonio Venerem ex æte mirabili artificio. fuit Cleon discipulus eius Antiphonis qui didicerat à Pericleto discipulo Polycleti Argivi: fecit Athenis si-
gnum Dianæ Brauronæ, & consuletricis Dæ simulacrum, & Thyadas & Caryatidas: & Mantineam Iunonem sedentem in solio, cui Hebe & Minerva assistebant: apud Plataenses Iunonem adultam, & Rheam saxum fasciis inuolutum pro puerulo ad Saturnum deferentem: apud Plataenses Iunonem è Penetico lapide, ubi Callimachus aliam fecit: apud Thespienses Venerem pulcherrimam de Phryne inauratam: aliam Phrynen è matmore. apud Athenienses Bellonam fecit, Triptolemum, & bonam Fortunam, & Cupidinem matmoreum depromptum è Glycerio, quæ formosissima fuit amica, non minus quam Phryne, aut Thais, aut Leontiū, aut Hippe, aut quævis nobilis antiquarum amicarum.

Protagenes patria Caunijs nobilissimus fuit pictor, qui cum multa eximia opera fecisset, principatum tamen Ialysus illi celeberrime tribuere solitus est, in quo nondum perfecto septem annos Rhodi pingendo absumpsit: & cani illi pulcherrimo anhelanti, cuius in exprimenda spuma ex ore manante diutius laboravit, expressit penicillo Marsyam victum & exanimum prope propter incertorem: & Nioben spectantem filiorum cadē, quam ex ipso vultu licebat cognoscere prope stupidā factam. tantæ fuit existimationis, ut cum Demetrius urbem Rhodon capere posset ex ea parte qua erat Ialysus ignis opera, maluerit vbi parcere, quam Ialysum igni deuastare. pinxit Satyrum eximium incumbentem columinæ cum coturnice columinæ insidente viux proorsus simili: & Paralum, Hemionida, Cydippē, Tlepoleum, Antigonom, matrem Aristotelis. fecit etiam signa ex æte. pinxit & latores legum Atheniensibus.

Pythagoras Parus Gratijs venustissimis faciebus pinxit apud Pergamēnos, opus insigne.

Pythagoras Rheginus primus omnium æte expressit venas, nervos, capillos, & alia complura, idq. multo artificiosius totum fecit inuentum, quam fuerat ante suam ætatem: qui fecit etiam præter cætera multa pancratiastarum simulacra, qui artem didicit à Clearcho Rhegino, qui ab Eucheto Corinthio, qui à Syadra & Charta Spartanis.

iam procorum cæde. ferunt quidam hunc fuisse primum, at non Panæum, qui os aperire & dentes ostendere figuras docuerit, vultusq; mutationes variauerit: quo inuento plurimum accessit ornamenti vniuersæ arti pingendi. fuerunt tamen qui dixerint ad ætatem vsq; Polygnoti & Zeuxis & Timantis non fuisse inuentos colores plures quatuor.

Praxias Atheniensis Calamidis Agrigenti discipulus elaborauit Dianæ, Latonæ, Apollinis, Musarum, Liberi patris, Thyadum, Solis occidentis ora in Delphis: quo mortuo reliqua Androsthenes & ipse Atheniensis absoluit discipulus Eucami. Næ Phryne, cuius insigni amore captus erat Praxiteles, facta sibi optione vtrum mallet eligendi huiusce vel statux vel Satyræ in tripodibus, hanc elegit, & in Thespiis deposuit. atq; cum multi artifices in omnibus se exercuerint pingendis aut fundendis aut excidendis, tamen non omnes in omnibus excelluerunt, sed in quibusdam præcipuè. fuit enim Phidias exprimendis Diis, quam hominib; magis accommodatus: Nicias canibus, Praxiteles equis excelluit.

Praxiteles nulli propè omnium artificum qui sua tempestate floruerunt, vel etiam posteris ignotus, raptum Proserpinæ & Ebrietatem fecit æream, & Cererem ac Proserpinam in primo vrbis ingressu è Phalero apud Athenienses, & Satyræ præterea, quo maximè gloriabatur, in via quæ vocabatur Tripodes, in templo Liberi patris è lapide Pario, & Cupidinem ibidem non minoris admirationis. Harmodium præterea & Aristogitonem tyrannum occidentes, & duodecim Deos: Suedæ Latonamque cum filiis ad Portam Nymphadas appellatam, & Dianam & Apollinem & Neptunum: aliam Latonam Argiuis: adolescentem lacertam arcu percussurum apud Athenienses: Cererem & filiam & Iacchum faciem præferentem apud Thespienses in Gnido Venerem è Pario lapide subridentem risu simulato, vt ait Lucianus in Amoribus: cum qua rem habuit Macareus Perinthius, quod in Samo aiunt cõtigisse, vbi ea scripta sunt etiam de Clisopho Selymbriano ab Adæo Mitylenæo in libro de statuarius. apud Anticyrenses Dianam fecit dextera faciem gestantem cum pharetra pendente ex humero, cui canis à læua & ipse æreus astabat. fecit & Phrynes statuam ex auro super columna lapidis Pentelici, vt ait Alceras in secundo libro depositorum in Delphis. apud Eleos Mercurius
cuius

Polycletus Argivus statuarius suum ingeniū & ipse in diuersa materia exercuit. eius opera memoratu digna fuerunt iuuenis strenuus apparēs hastam tenere, qui fuit inde Doryphorus nominatus: & pueri taxillis ludentes: & Venus eximia apud Spartanos: & Iuno ex auro & ebore sedens in solio cum corona capiti imposita in agro Mycenæo in templo ipsius Iunonis, cui assistebant Gratia & Hora, atque altera manu malum Punicum, altera sceptrum tenebat, cui cuculus infidebatur: & Iupiter apud Argivos è candido marmore: & ætea statua fratris sui, atque ætea Hecate. Illud tamen non est silentio prætermittendum, quod non sculpebantur ex auro vel argento vel ebore nisi magni Dij: cum plebei è quavis materia fierent antiquitus. Erant Dij magni magnarum gentium crediti hi; Iupiter, Neptunus, Mars, Mercurius, Vulcanus, Apollo, Iuno, Vesta, Ceres, Venus, Diana, Minerva. nam alii fiebant è ligno simulacra, vel fictilia. Fecit Apollinem hic & Dianam & Latonam in vertice Orthia montis è candido marmore, cuius opus fuit Liberi patris signum apud Megalopolitanos cothurnati, quod læua thyrsus, dextera poculum tenebat, infidebatque aquila super thyrsos. omnium verò suorum operum laudatissimus fuit regulus artis vocatus, qui erat quasi lex illarum proportionum, quæ sint seruandæ cæteris artificibus in omni ratione figurarum. fecit & duo signa ætea non maxima, sed eximie tamen venustatis ac virginali habitu & vestitu, quæ sacra quædam de more virginum Atheniensium capitibus imposita sustinerent, vocabanturque Canephora.

Polygnotus Thasius, Miconis filius, pinxit in Delphis Nestorem pileo tectum & hastam tenentem: atque penicillo mirifice expressit bellum Troianum, & Charontem grandem natu, & vectos in cymba parum clara species & Epeum muros Troiæ solo æquantem: & Neoptolemum cadentem Troianos. fecit Cerberum opus sanè horrendum, & Ocnus cum asello vorante funem. fuit Ocnus vir ignavus, cuius vxor absumebat quidquid ille acquirebat. apud Athenienses in Dioscurorum templo Castoris & Pollucis res gestas: Diomedem sagittas portatē Philoctetæ, Vlysses surripiens Palladium eius opus fuit, & Orestes obtinens auxilios Ægisthi apud arcem Atheniensium: & Alcibiades cum monumentis equestris victoriæ ad Nemeam: & Vlysses apud Plataenses parrata

Ee

decipiebantur volucres, quamvis velamenti artificii victoriam concessit. pinxit & nutricem Cressam cum infante in manibus: & Liberum patrem astante Virtute: & sacerdotem cum puero habente acerram & coronam.

Psittaces autem plasta cum in pictura, sculptura, & calligraphia excelluerit, plastice tamen omnium harum matrem appellavit.

Pausias egregius pictor, patria Sicyonius, inter cetera etiam Cupidinem fecit, qui abiecto arcu & sagittis lyram tenebat apud Argiuos, & Glyceram coronas e floribus facientem, bibentemque e phiala vitrea Ebrietatem.

Phidias nobilis statuarius non minus fundendo, quam etiam sculpendo valuit, quamvis fuit prius pictor, floruitque Olympiade nonagesima: huius opera multa fuisse mirabilia traduntur, atque inter cetera mater Deorum apud Athenienses, & Venus e Pario lapide, fuit Apollo eius opus æreus in arce nominatus Parnopius, & Minerva ibidem ex ære, cuius in clypeo formam sibi similem insculpsit, cum inscribere non esset licitum. fecit aliam Minervam vocatam Lemniam præstantissimam adiutore Colote, & Nemefin cum corona in cernos uicis, & Victoris signum, quæ læva fraxinum, dextra phialam gestabat, cui operi suum nomen inscripsit, quæ fuit in arce Athenarum, ut ait Hippias in lib. 2. de statuarijs. eius fuit & aliena Leda, & alia liguea Minerva Area cognomento, cuius manus summæ e Pentelico lapide, & pedes erant apud Plataenses. fecit & Iovem Eleis ex ebore, & Venerem ex auro & ebore, quæ altero pede testudinem premebat: in arce Elis Minervam item ex auro & ebore, cuius cassidi gallus insidebat, & aliam rursus Pellenensibus. fecit in templo Olympico Iovem insignem ex ebore, & Amazonem quandam Ephesijs æream in templo Dianæ, & duas Minervas: & Venerem e Pario lapide Athenis, & Mercurium Pronaum apud Plataenses e marmore.

Philesius Eretrienfis fecit apud Eleos binas boves æreas eximij operis.

Philoxenus Eretricus prælium Alexandri cum Dariopinxit, & lasciviam, in qua tres Sileni comellabantur.

Pisias fecit Apollinem Athenis & Iovis consiliarium e marmore in curia quingentorum.

Poly-

ant sculpendi aut ceteras huiusmodi sine mathematicis posse scite tractari: fecit Victoriâ Philiunte Atheniensem, Vlysemq; penicillo eximie expressit.

Panæus Phidizæ frater miro artificio pinxit pugnam Marathoniam aduersus Persas Athenis in porticu Porcile vocata, quo vao opere nobilitatus fuisset, vel si nihil aliud fecisset. tâta erat eius pictarum formarum venustas, vt non pictæ figuræ, sed viui homines pugnare viderentur, cum quisque posset pugnantes dignoscere. Idem Delphis templum nobilissimum Apollinis pinxit sine præmio, quare ab Amphictyonibus fuit multis honoribus insignitus, & senatuscons. factum vt publicus sumptus fieret in eius victum ubicunq; moraretur in agro suo. hic primus fuit qui os aperire & dentes ostendere picturas coegit, vultumq; figuratum à prisca ruditate ad iucundiorum aspectum perduxit.

Parthalius Euenoris filius, patria Ephesus, prior fuisse dicitur qui proportionem inuenit in figuris, addiditque capillis venustatem, & faciei non prius visam elegantiam. est enim omnium maximè necessarium, vt rationes in vniuersa picturæ, sculpturæ, aliarumque consimilium artium facultate seruentur, neque solum propter venustatem, quæ visui iucundas figuras facit, sed etiam quia sic ad vnguem pro viribus naturam imitari conuenit, quæ semper in optimè constitutis animalibus certam rationem membrorum seruare consuevit. Præclare igitur dicere solebat Pamphilus, geometriam & arithmetica disciplinas esse picturæ pernecessarias, quoniam omnis proportio diligentior in numeris, deinde in alijs magnitudinibus consideratur. eius rei præclarum est indicium, quod si quis caput à capillis ad mentum, vel digitum, vel manum, vel pedem corporis permensus fuerit, poterit magnitudinē totius corporis, & singulorum membrorum reperire. Huius Parthasij eximia opera fuerunt Meleager Rhodijs, & Hercules ac Perseus cum Plutonis galea & talaribus Mercurij volans: duæ præterea figuræ lorice armatorum, quarum altera currens in bello sudare, altera iâ defessa positus armis anhelare videbatur. Fuerunt eiusdem duæ tabulæ eximie, in quarum altera Achilles erat pictus & Agamemnon & Vlysses, in altera Castor & Pollux & Aeneas pinxit hic in arce Athenarum in templo Minervæ pugnam Centaurosum eximie, & post hanc celebres illas vuas, quibus

duodecima post centesimam, ita inuenit coloribus clarum & obscurum ac lucidum referre, vt eius picturæ non pictæ, sed consistere per se apparent: tanta fuit in ijs exprimendis præstantia artificij. Narratur eius Bacchus mirabili fuisse artificio factus, & Io, & Andromeda, & Calypso eius fuerunt spectatu digna. pinxit infetos Athenis ex Homeri carminibus, quod opus mirum creditum Necyam vocarunt. expressit postmodo penicillo Hiacynti pulchritudinem, & tauri Marathonij ferocitatē in porticu Stoa vocata. omniū verò pictorū maximè mirabilis fuit exprimendis animalibus, sed canibus in primis.

Nicodemus apud Eleos fecit Herculem puerili ætate, opus mirabile creditum.

Nicomachus Aristodemi filius multa & ipse fecit præclara, inter quæ vt eximia commemoratur, mater Deorum in throno sedēs multa cum maiestate, circa quam florum fructuumque mirabilitas quædam pullulabat. Dij in eadē pictura astabant plerique eius voluntati obtemperant, vt videbantur. Proserpina item rapta à Plutone, quæ apparebat sub terrā ingredi: Scylla marinum monstrum: Apollo & Diana, ac Rhea super dorso leonis sedens.

Olympiosthenes tres Musas incidit in Helicone, sicut Cephisodotus.

Omphalion pictor, Niciæ Nicomedis filij discipulus, Æsculapium fecit mirabilem apud Messenios, & Tritonem super delphini dorso per mare equitantē, & Podalirium & Machaonem, & Hygiam Æsculapij filiam virginem formosam, incredibilis artificij creditam, quæ quandam præ se ferret in vultu lætitiā.

Onatas Ægineta Miconis filius signum Iouis incidit apud Eleos, & Herculem, quem dicunt Thasij, ex Artica Dædali officina inter nobiles artifices nulli secundus. eiusdem opus fuit Mercurius arietem sub alis portans, galeatus, chlamydeque indutus. hic vbi Ceterem fecisset Phigalensibus, quantum premij poposcit, tantum reportauit, hoc est decem magna talenta, vt ait Aristodemus Abderites in libro secundo de statuarijs. Floruit eadem ætate, qua Hegias & Agelades clarissimi statuarum artifices.

Pamphilus Macedo Apellis & Melanthij magister, arithmetus & geometra non ignobilis, qui negabat artem pingendi

Cassandra facinus congregati, & captiuarū mulierum agmen, & Cassandra, & qui aduersus Persas in Marathone pugnarunt. Spectabatur par in utraque acie pugnante alacritas, ac barbari fugientes apparebant temere se in paludem trudentes ob metum. erant & Phœnissæ naues & barbarorum facta cædes à Græcis, & Theseus à litore soluens, & Minerva ac Hercules.

Myronis Atheniensis fuit puer æreus in arce, & facinus Persei in Medusam, & spectatissimum opus in Helicone Liber pater erecto statu, præter Erechtheum, qui fuit Athenis. fecit hic idem ligneum Orpheum apud Æginetas, & marmoreum Cupidinem, qui ex altera parte videbatur Hercules ex ære egregiè fabrefactus: & æreum discobolum. Neque debet hoc mirum videri quòd idē artifex in varia materia suum ingenium exercuerit, quoniam multi fuerunt ex antiquis, qui non minus pingendo, quam fundendo & incidendo excelluerunt: cum præsertim harum artium omnium vna sit origo, vna ratio, vnus finis. fecit æream vaccam apud Æginetas, quæ præcipuam laudem artificij meruit, & Arcefilai atq; Lichæstariæ: & Aristæam Liberi patris filium, & Iouem imperatorem spectatissimum, & Apollinem eximie pulchritudinis ex ære.

Masus Iouem æneum fecit apud Eleos in templo Iouis popularis, seu Lacææ, quod fuit Corinthiorum donarium.

Mys non solum in argento cælando, sed etiam in cædendis ligneis imaginibus peritissimus, cū summa omnium spectantium laude pugnam in arce sculpsit in clypeo Minervæ Centaurorum & Lapitharum, quam Minervam Phidias fecerat ex ære.

Naucydis Argiui opus fuit Hebes simulacrum in æde Iunonis in agro Mycenæo, & apud Argiuos Hecate ex ære.

Nicagora Sicyonia sculptrix Hercule fecit apud Corinthios in draconem versum, qui ex Epidauro delatus fuit Corinthum multis bigis ob eximium pondus.

Niceratus effinxit Æsculapiū & eius filiam Hygiam ex ære.

Nicearchus non ignobilis pictor multa præclara fecit, inter quæ principatum obtinuit Pan cum Cupidine colluctans, qui pares propè apparebant: & Cupido item ac Venus inter Græciæ. erat & Hercules ita mixtus, vt videretur pertæsus infamie.

Nicias Atheniensis Nicometis filius, qui floruit Olympiade

Leocharis autem pictor fuit nō ignobilis, qui opus fecit eximium Iouem in Piræo in vltima porticu.

Locrus Patius Mineruam finxit mixtæ pulchritudinis apud Athenienses, & Demosthenem exilio Calauræam secundo eiec- tum morientem hausto veneno, & Pindarū, quia Athenien- ses carmine laudauisset.

Lycius Myronis filius pinxit in Alte apud Eleos cum Græcis barbaros in certamen congressuros, Agamemnonem cū Pa- ride, Æneam cum Diomede, Deiphobum cum Aiace Tele- monio.

Lysionis opus fuit apud eosdem populos propē diuinum creditum.

Lysippus Eleus Cupidini fecit æneum Thespiciensibus, & Pythi simulacrum.

Lysippus & filius permulta præclara opera fecit, sed inter hæc Mædas apud Athenienses, & Iouem æneum in æde Vene- re, & Hercule apud Cotinthios, ac Iouem apud Argiuos mul- ta laude digna, & Socratis æream statuam Athenis, quæ publi- co decreto erecta fuit in celeberrimo vrbis loco, vbi Athenien- ses poenitentia facti accusatores ipsos Socratis mactauissent, ve- nit Diog. Laertius in eius vita.

Lysistratus & ipse Sicyonius huiusce Lysippi frater non est silentio prætermittendus, quoniam primus omnium mortu- alium fuit, qui hominum figuras è gypso effinxerit, quod inuen- tum maximè fuit accommodatū ad vniuersum fundendi ar- tificium, cum inde ars fusoria plurimum facilitatis accepit.

Medon Lacedæmonius Mineruam fecit armatam scuto & hasta & casside marmoream.

Menochares Pauliar discipulus pinxit Æsculapium, & eius filiam Hygiam & Æglen, & Pana, & Ocnium funē teneantem, quam asinus vorabat.

Menodorus statuarius Cupidinem fecit eximium Thespis, & Callisto Athenis in arce.

Miconis Atheniensis pictoris opus fuit eximium Lapitharū & Centaurorum pugna apud Athenienses in templo The- sei, atque illos qui in Colchidem nauigarunt in templo Casto- ris & in porticu Porcille vocata, acies Atheniensium nimirum Theseo Duce cum Amazonibus congressuræ illius sunt opus, & Græci excidentibus Ilium, & reges ob nefariam Aiæis cum

Cas-

Carmina Calliope libris heroica mandat.

Præse calis motus scrutatur & astra.

Signat cuncta manu, loquitur Polymnia gestu.

Mentis Apollinea vis harmonet & ndiq, Musas :

In medio residens complectitur omnia Phæbus.

Nam scriptum reliquit etiâ Zéz. hist. 90. chil. 6. nihil aliud esse Musas quâ cognitionem, & animi vim illam quæ intelligit: cū Helicon Musarū locus à vertendis folijs sit nominatus. Has igitur non harmoniæ solum musicæ vim habere arbitrati sunt antiqui, sed etiam componendorū morum, temperandorum-que animorum ab immoderatis perturbationibus. Nam qui Musicæ & poeticæ facultatis studiosus sit, is ferè libidinosus & inhumanus esse non solet: cum omnia vitia otium & inscientiam, ac non disciplinarum studia, comitentur. Inde accidit ut musicam diuinâ scientiam crediderit Pythagoras, ut ait Strabo lib. 10. Geogr. Cum crederent igitur antiqui omnes res humanas à mente diuina, & à corporibus cœlestibus aliquo pacto gubernari, omnem cuiusq; peritiæ præstantiam deorsum mitti tradiderunt à Sole, & à cæteris planetis: cum re ipsa sine ope diuina vis humana debilis & imbecilla sit ad omne opus perficiendum: quare Musæ sæpius ad ferendum opem vocantur à poetis. Illi qui Musarū filij dicti sunt, ea fuerunt ingeniorum scientiarque præstantia, ut diuinitus è cœlo demissi inter homines viderentur, cum nullum Veneris desiderium alioquin cadere possit in corpora cœlestia. At nunc de Dædalo dicamus.

De Dædalo.

CAP. XVI.

DÆDALVS, quem ingeniosum & præstantem virū fuisse vel nomen ipsum significat, nulla alia de causa fuit tot fabularum figmentis implicatus, ut vix tandem ex illis euolare potuerit, nisi ut præclara exempla rectè sapienterque viuendi hominibus relinqueret. Hunc Eupalami siue Euphemi filium fuisse & Alcippæ testatur Zéz. hist. 19. primæ chil. At Pherocydes Dædalum Erechthei viri Atheniensis, & Iphinoes filium fuisse scripsit, à quo etiam tribus Dædalidæ Athenis fuerunt vocatæ. nam Dædalus fuit è stirpe regia illorum qui dicti sunt Metionidæ. At Pausillum fuisse Palamaonis filiū scripsit in Bœoticis. Hic non magis ob artis præstantiam, quàm ob errores & ca-

Sicyonios excident è marmore, qui cum marmora quædam in Deos decidere cœpissent, ac postea inceptum opus deseruissent, fames & annonæ penuria Sicyoniorum regionem inuasit, tunc reuocati ex oraculi responso finiuerunt Apollinem, Dianam, Herculem, Mineruam, Ianum. atque hi primi mortalium in cædendo marmore clauerunt.

Dyllus & Amycleus item communi opera fecerunt ex ære Iouis & Æginæ simulacra egregia apud Delphos.

Echion quoque ille egregius pictor, qui floruit Olympiæ septima post centesimam, miro artificio pinxit Iulæ patrem, & tragediam atque comœdiam, & artem quæ Semiramî ex ancilla factæ reginæ lampadem præferebat. nouæ nuptiæ notabilis adesse verecundia apparuit.

Eleuthereus Bacchi simulacrum fecit Athenis ex ebore & auro.

Emilus Æginetæ toras incidit apud Eleos sedentes in solijs, ad quarum pedes erant canistri varijs floribus ac fructibus repleti.

Endeus Dædali discipulus sedentem fecit Mineruam è marmore Pario.

Endius Mineruam fecit Arcadibus ex ebore Aleam vocatam opus nobile.

Eubulides fecit Apollinem in Ceramico apud Athenienses.

Eumanus patria Atheniensis prior omnium eorum qui fuerunt ante suam ætatem, conatus est figuras coloribus exprimere, cum floruerit ante Cimonis Cleonæ tempora. Sed ut sunt omnia primum nascentia rudia & planè impolita, facile fuit illis qui secuti sunt, eum superare. hic Dianam pinxit nuper natam matri obstetricem, & eandem cum Apolline in vltimam matris Pythonem sagittis occidentem.

Euclides statuarius eiusdem patriæ, Cererem & Venerem fecit, & Liberum patrem, & Lucinam è lapide Pentelico apud Achaeos, & Iouem sedentem apud Æginetas.

Euphranor autem Isthmius pictor fuit illis temporibus, quibus pictura iam plurimum ornamentorum acceperat, atque ad summum peruenerat, cuius opera fuerunt duodecim Dijs, & Theseus, qui apparebat æquabilem administrationem ciuitatis præsentibus Atheniensibus concessisse. Præ se ferebat eandem picturam, quæ erat in porticu, nauatam operam Lacedæmonijs ab Atheniensibus ad Mantineam, quod erat equestre prælium, in quo Grylli Atheniensis virtus enituit, & in Bœotio equitum The-

Dædali item multa opera fuerunt nobilia, inter quæ sella le-
cticaria compactilis in arce Athenarum, & Hercules Thebis
apud Boeotos: apud Lebadæses Trophonius & in Creta lignea
Minerva apud Gnostos: Olunte Britomartis: Venus lignea a-
pud Delios: apud Corinthios signum ligneum Herculis nudi;
rude illud quidem, sed tamē, ut aiunt, quod diuinum quiddam
præ se ferret. apud Samios finxit ligneam Junonem. erant au-
tem hæc ligna, è quibus solis sæpe simulacra conficiebantur
—quitus, cedrus, lotus, quercus, cyparissus, hederæ, cilicia,
ebenus.

Dædalus Sic- nius cuius fuit filius, & discipulus Patrocles,
trophæum Eleis in Aulæ-rectum laboravit, quod partum fuit
devictis prælio Laconibus, & etiam signa Pancratiastarum
fecit, ut pleriq; artifices, quæ a novo silentio involuuntur, cum
res non sint visæ valde memoria dignæ.

Dameas Trezenius Dianam, Neptunum, ac Lyfandrum
fecit in Delphis.

Damophon Messenius insignia opera fecit è marmore Pen-
telico, Lætiæ faciem præ se ferentem, & signum Hygiæ &
Æsculapij apud Achaeos: apud Arcades Mercurium & Vene-
rem ligneam, sed Veneris impeditos pedes, & os, & manus fuerunt è
lapide: & Cererem dextra gerentem faciem, quæ sinistra ci-
stam admoveret Heræ: Heræ cistam & sceptrum genibus sus-
tinebat, quæ omnia facta fuerant ex vno lapide apud Acace-
sios. Fecit idem matrem Deorum è lapide Paro, & Iovem o-
lympium ex ebore, & apud Messenios Dianam Laphriam, &
eandem Luciferam, ac Fortunam marmoream.

Demetrius statuarius Mineruam vocatam Musicam fecit
ex arte, cuius in scuto dracones ita erant formati, ut ubi percu-
terentur, sonum citharæ persimilem emitterent.

Dinomeneis opus fuit Io, & Callisto ænea in arce Athenarū,
& Callisto Lycæonis filia.

Dionysius Argius egregius statuarius apud Eleos Orpheū
fecit, & Liberum patrem, & multos ex Herculis laboribus & e-
quum eximium cum auriga assistente.

Dipœnus & Scyllis Cretenses Dædali discipuli fecerunt mar-
moreum Mineræ signum eximium in vrbe Cleone, & Casto-
rem ac Pollucem apud Argios ex ebore cū equis, & Anaxim,
Mnasinum, Ilairam, Phœben. hi primi fuerunt, qui apud Si-

Cephalodotus & Xenophon fecerunt Arcadibus Dianæ Sospitæ simulacrum è lapide Pentelico.

Chalcosthenes Athenienſis mirabilis & ipſe opifex fuit exiſtimatus, quamvis ſicilia tantum eſſingeret, hoc eſt imagines & ſtatuas è Creta, cuius etiam cauſa multa huiusmodi ſicilia ſtatuarum copiam locus Cretæus nominatus fuit Athenis.

Chares Lyndius coloſſum fecit Solis apud Nodios ſeptuaginta vlnarum miræ pulchritudinis.

Chionis opus fuit eximium in Delphis Minerva & Diana marmoreæ.

Chirifophus Cretenſis fecit è marmore Pario apud Tegeatas ſimulacrum Apollinis auratum.

Chryſippus Solenſis præterea & Zeno Mnafci filius, dicuntur fuiſſe omnium pictorum ſue ætatis pingendis animalibus præſtantiſſimi, quorum alter Herculem fecit iconem Nemezum ſuffocantem, alter expreſſit aprum Calydonium miſiſſimè penicillo, & Heſionen ceto expolitam morſtam, & ante Symphalidas.

Cimon Cleoneus, qui in corticibus pingere conſuevit, prior optimè membra diſtinxit, venasque in corporibus expreſſit, & ſinus in veſtibus ac rugas retulit. inuenit & catagraphia vocata deſpicientes, ſuſpicientes, ſcilicet, ac reſpicientes penicillo exprimere.

Cleon Sicyonius ſtatuam fecit æream Dinolochi pueri, qui pueros omnes vicerat in Olympicis certaminibus, quod opus fuit pulcherrimum iudicatum.

Critias Epicharmum ahencum fecit opus inſigne, ſe in curſu armatorum exercentem.

Cteſicles quoque ſtatuarium tantæ pulchritudinis, tantique artiſicij muliebrem ſtatuam è Pario lapide fecit in Samo, ut eius amore incredibili captus ſit Clifophus Selymbrianus, cum qua ubi propter frigus ac duritiem congredi non poſſet, eò uſque cupiditatis acceſſit, ut carunculam quandam prætenderit, atque omnino concubuerit, ut ait Adæus Myſilenæus in libro de ſtatuariis.

Cyclopes etiam non ignobiles ſtatuarij fuerunt, quippe quorum opus fuit leones marmorei Mycenarum portæ inſidentes, & marmoreum caput Medusæ iuxta Cephalium amnem.

Dædali

Euchir Atheniensis ob Mercurium marmoreum apud Phenicias: Endaus Dédali discipulus & Minervam marmoream sedentem in arce Athenarum: Doryclides Lacedaemonius Diopetri discipulus ob Themidem marmoream apud Eleos: Egeus ob Venerem ligneam & de Apollinis Lycij: Endius ob Minervam Alcam, quae fecit ex ebore.

Bryaxis celebratus fuit ob Apollinem aereum & Iunonem apud Phenicias, qui fecit Aesculapij quoque & Hygie signa apud Athenienses, in Iouis Pulverei cognomento delubro, quae fuit sine tecto.

Bularchus is qui floruit Olympiade decima sexta, pinxit magno artificio Magnetum praedium, quae tabula tanti precij habita est, ut pari pondere auri sit repens.

Barbicus Myronis discipulus puerum in ignem infantem fudit, & Argonautas, & aquilam gestantem Ganymedem, quem Iouis insu rapuerat, erat ita concinne facta ut cum vnguibus non laederet, deinde Apollinem cum diademate.

Calamidis Agrigentini insignia opera fuerunt apud Eleos pueri atri dexterarum tendentes, & signum Victoris involucre ac sine alis Athenis: Aesculapius imberbis apud Corinthios ex auro & ebore, qui dextera fructum pineum tenebat, ac laeva sceptrum, fecit Athenis & ecream leenam propter Pisistrati casum, & Thebis signum Ammonis: apud Tanagraeos Mercurium aereum arietem humero gestantem, & Apollinem Alexicatum Atheniensibus, & Veneris signum aereum.

Callimachus cacizotechnus ecream quandam lucernam fecit, quae per annum arderet, neque tamen in ea oleum consumebatur, quam deposuit Athenis in arce Minervae: ac primus lapides terebrauit, fecit & Iunonem desponsatam apud Plataenses.

Calyphon Samius in templo Dianae Ephesiae pugnam pinxit Troianorum ad Graecorum naues: & in primis Discordiam vultu horrendo.

Canachus Sicyonius Apollinem fecit Philesum, & ceruam mirabili artificio. Apollinem item Didymaeum Milesius, & Isterium Thebanis, & Venerem ex auro atque ebore Corinthiis, cuius tamen opera fuerunt rigidiora, quam ut vera imitaretur.

Cephalodorus ille qui floruit nonagesima Olympiade Pacem fecit aream Atheniensibus, quae Plutem in sinu gestaret, & ecream Iouis, & Minervam in portu Athenarum.

cyonem portabant. inerat & Hercules pugna cum Cygno, & Centaurorum apud Pholus, & Posei facinus in Medulam, & Hercules cum Thurio Gigante certans, ac Tyndari cum Euryto. Leucippi filiarum raptus. Mercurius Liberum patrem super natum in celum portabat. Peleus Adillem Chironi alendum erudiendumque tradebat. Cephalus ob scythiam rapiebatur ab Aurora. Achilles pugnabat cum Memnone. Hercules Diomedem obtruncabat, & Hydram, & canem Plutonius rapiebat, Geryonis boues abigebat, Actoris filios in latere margine trucidabat, leonem strangulabat, & mox pugnabat Oreo Centauro, & cum Acheloo luctabatur, Nessum ad Euenum amnem interficiebat. Harmonia celebrabantur nuptia Deorum donis. Mercurius tres Deas deducebat ad iudicium. Iuno Io in vaccam versam intuebatur, Minervaque Vulcanum fugiebat. Bellerophontes Lycia monstrum conficiebat. Calais & Zetes harpyias a Phineo arcebant. Theseus & Pirithous Helenam rapiebant. Apollo & Diana sagittis Tityum conficiebant. Admetus aprum & leonem ad curtum iungebat: cum multa inessent præterea. cui operi Gratia & Dianæ Leucophrynes signum est additum.

Boethus Carthaginensis eximium Pulsionem fecit nudum inauratum apud Eleos, qui erat ad pedes Veneris è marmore, cum Venus esset opus Cleonis Sicyonij. Nam permulti fuerunt artifices, qui ob vnum tantum opus egregium fuerunt celebrati: vt Timotheus cum Æsculapij signum fecisset apud Træzenios: Theopompus Ægineta, qui taurum fecit ex ære in Delphis: Theocles Lacedæmonius, qui quinque Hesperidas apud Eleos excidit: Polycles, qui fecit æreum Hermaphroditum: Nicodamus Mænalius, qui apud Eleos fudit Minervam ægide & galea munitam: Mendarus Pæonius, qui Victoriæ æream apud Eleos super pilâ: Hermion Træzenius, qui excidit Apollinem Pythium apud Samios: Hypatodorus, qui Minervam in vrbe Aliphera: Iphicles, qui leonem ex ære elinguem ob Aristogitonem: Leocharis ob Iouem Polieum æreum in arce Athenis: Callo Ægineta ob puerum Mamertinum æreum apud Eleos pulcherrimum, & Minervam ligneam in arce Træzeniorum: Calyphon Samius ob æream Discordiam in templo Dianæ Ephesæ: Eleutherius ob Bacchum è Pario lapide apud Athenienses in templo Liberi patris iuxta theatrum: Eucbit

Macedonis cum Persis, opus sanè celebre, & miræ pulchritudinis. Pinxit & Liberum patrem cum Ariadna, quæ tabula vendita est sex millibus sestertiiorum. mirificè apparuit animi perturbatio feminæ in ea tabula, in qua capto quodam oppido parit exprimebat se volutans ac repens ad mammæ matris è vulnere morientis, quæ videbatur sollicita de puero. pinxit & curretes quadrigas, & venatores cum præda, & senem cum hædo, quæ apparebat puerum docere, atque ægrè ferre tarditatem insequi, & ægnum magnopere laudatum.

Aristoteles Cydoniæ discipulus & filius Cleetæ pulcherrimum Ganymedem fecit ex ære apud Eleos, qui ab aquila ad Iovem portaretur, & Herculem pugnante pro balthæo.

Aristolaus Pausiæ filius memorabiles pinxit Periclem, Epaminondam, Medeam, Virtutem, populum Atheniensem, Theleum.

Aristomedon statuas fecit æreas complures in Delphis, & Latonam præcipuè præclaram gestantem parvulum Phœbium, & quæ ducebat manu Dianam parvam.

Aristonormus Ægineta Iovem fecit apud Eleos altera manu avem, altera fulmen gestantem æreum cum corona capiti imposita è variis floribus.

Aicanus Ageladæ Sicyonij discipulus Iovem item fecit coronatum floribus apud Eleos ex ære, fulmenque dextra tenentem tanquam eiacularum. Fecit etiam Panam cum Cupidine colluctantem.

Alepiodori vnum tantum opus memoria dignum fuisse percipimus, tabulam nimirum duodecim Deorum.

Athenio Maronites egregius pictor Glauconis Corinthij discipulus pinxit Athenientibus mulieres sacra canephoria celebrantes, hoc est canistros variorum florum plenos super caputibus ad templum Cereris gestantes. fecit item Achillem sub habitu muliebri occultatum, & ab Ulysse deprehensum. fecit & mirificam tabulam Agæsonis cum equo.

Athienodorus Lacedæmonius Apollinem & Iovem fecit è marmore in Delphis.

Bathydes Magnesiæ statuarius sellam fecit apud Spartanos Amycei, & Minotaurum æreum, qui vitens trahi vinculus à Theseo videretur. Sustinebat illam sellam à fronte dux Græcæ, & à tergo dux Horæ, cuius in læva parte Typhon & hydra inerant, in dextra Tritones, Iupiter Taygeten, Neptunus Al-

opus eximium creditū, & eius filios præter cetera, qui Leosthenes Macedonas duob. præliis vicit in Bœotia & Thermopylis.

Ardices patria Corinthius illud laudis iure sibi vendicat in arte pingendi, quod primus fuit cum Telephane Sicyonio, qui hanc artem exercuerit, qui lineis tantum figuras adumbrabant, nulloque utebantur colore, sed pro coloribus lineas interius spargebant, inde effectum est ut alij Corinthium, alij Sicyonium inuentum esse cœsuerint pingere aut lineamenta inducere. Verum cum hi artifices parum naturam imitarentur ut adhuc rudes pingendo, necesse fuit nomina illorum picturis adscribi, quos exprimere pingendo fuissent conati. Quis enim nesciat nihil eque naturæ imitari, quam colores si fuerint cum aptis convenientibusque lineamentis coniuncti? necesse est enim ut utrique ad exprimendam effigiem conspirent, sin autem alterum horum defecerit, inanis propè est omnis labor artificum, quare plurimum sibi deesse statuarii fateantur oportet, qui sola delineamenta per marmora vel metalla possunt imitari, plurimum igitur se debere fateantur oportet pictores Periphranto Corinthio, qui primus omnium colorem excogitavit, qui testa trita colorare cepit, alij tamen Philocli Ægyptio, alij Cleanti Corinthio inuentione lineamentorum attribuerunt.

Attalus egregia opera fecit duos Vulcanos, alterum in Delphis, alterum in templo Mineræ Poliadis ex ære: quo tempore una cum pictoribus insignis statuariorum, & metalla in figuras hominum aut beluarum fundentium multitudo clauit. nam quamuis diuturniores sunt figure quæ funduntur aut exciduntur, quam quæ pinguntur, neque tam facile patiuntur temporum iniurias, eandemque rationem membrorum sine analogiam obtinere possunt, quam & pictura, tamen minus habent colores, quod maximum est naturæ ornamentum & indicium ad mores & ingenium cuiusque dignoscendum. fuerunt tamen quidam artifices qui pingendo, fundendo, & excidendo suum ingenium expreslerint.

Argeus enim qui Iouem effinxerat ex ære, idem insignem Apollinem fecit ligneum, sicuti Attalus Atheniensis Herculem fecerat lapideum in Naxo, mox excidit Apollinem Lycium ex ligno.

Aristides autem Thebanus tantæ præstantiæ fuit pictor, ut per colores non solum figuras exprimeret, sed etiam primus animorum motus imitatus sit, qui pinxit pugnam Alexandri Macedo-

Antiphanes Argivus Castores fecit in Delphis, cuius etiam opus fuit equus aereus, & Lacina parturienti assistens.

Antiphilus autem pictor fuit non ignobilis, qui multa egregia opera fecit, sed omnium principatum tenuit puer in ignem curvatus inflans, quo igne paululum flatu excitato rota domus videbatur aliquantulum lumen accipere per noctem. pinxit & Satyrum cum pelle pantheræ.

Apelles quoque patria Cus petitiæ & gloria artis pingendi semine inferior, pinxit celeberrimam Venerem emergentem, cuius vultum tantum ac pectus expressit & Phrynes formosissimæ amicæ aspectu, quod ea talis videretur Neptuniorum Cetealiorumque tempore in omnium Græcorum conspectu ad mare vestibus & comis solutis, fecit & eximiam Dianam, & in Epheso Alexandrum pinxit cum Iouis fulmine, & eundem triumphantem, & Bellum cum illo manibus reuinctis à tergo, & Castorem, Pollucem, Victoriæ. Pinxit & Clytū super equo properantem ad bellum, cui galeam puer porrigebat, & heroem nudum miri artificij ob expressas corporis partes, & equum in certamine, & Archelaum cum vxore & filia. Sed omnium eius operum præstantissimus creditus fuit Antigonus thoracatus super equo incedens. pinxit & Dianam ad Homeri carmina, & mensam celebrem miro artificio excogitavit. atque cum Antigonus esset altero lumine orbatus, prior excogitavit rationem occultandi vitij, ut quod deesset corpori picturæ deesse videretur: nam solam partem integram ostendit, aliam in umbram conuersam occultavit. pinxit & quæ penicillo exprimi fere non possunt, fulgura & tonitrua, & Venerem Choïs inchoavit tantum, sed opus mors illis inuidit. edidit volumina doctrinæ picturæ continentia, qui cognitus fuit Protogeni vel è tenuitate lineæ in tabula. tantæ vero præstantiæ creditus est, ut soli liceret Alexandrum pingere, cum alius esset vetitum.

Apollodorus patria Atheniensis, qui floruit tertia post nonagesimam Olympiade, pictor fuit clarissimus, cuius miri artificij creditus est Ajax Iouis fulmine percussus, ac tantæ pulchritudinis, ut nihil tale ars pingendi habuerit præstantius ante illa tempora, cuius etiam pulcherrimus fuit sacerdos adorans.

Artesilaus pinxit Leosthenem in Piræo apud Athenienses,

tanquam stupidi apparebant admirari. Deinde mirus Hercules in Oëta monte super pyra impositus, qui cum reliquisset quidquid haberet humanum, cum magna letitia, ut apparebat, à Diis in cœlum excipiebatur, & Scyllis anchoras Perlicæ classis præcidents, & Stratonice & Deianira.

Agacritus discipulus Phidix Minervam fecit Itoniam, & Iovem non longè à Coronea ex ære.

Ageladas Argivus Iovem fecit Imperatorem apud Messenios, cuius etiam opus fuit Hercules impuber apud Achæos, & Iupiter puerili facie ex ære. deinde quatuor equi ænei, qui in Delphos ab Argivis pro concepto voto missi fuerunt, & totidem Tarentinorum.

Alcámenes sculptor fuit insignis, qui Veneris simulacrum fecit & Iunonis in via Phaleti, quæ deducebāt Athenas, & Martis armati signum, & aliud mirabile Veneris in urbis regione Noctis vocata: Bacchi item simulacrum in templo ex ebore & auro, quod fuit iuxta theatrum: & Hecates signum Athenis è tribus corporibus simul iunctis, Epipyrgidiam vocatum: Æsculapij signum Mantineæ: apud Bæotos labores Hercules ad formas colossorum è lapide Pentelico.

Alcistère quoque scēmina pinxit saltatorem egregium æstimatum, quando non mares solum, sed etiam scēminæ in arte pingendi claruerunt. nam & Aristaretæ Nearchi filix ac discipule perpulcher memoratur fuisse Æsculapius, & Lala Cyzicena perpetua virgo ingeniosa fuit exprimendis penicillo mulieribus, cum multas pinxerit, ac seipsam quoque egregiè è speculo effinxerit.

Alcmenis opus Thebanis est Hercules & Minerva è lapide Pentelico specie colossi.

Amphion Gnosius Acestoris filius fecit Cyrenæis Battum in curru sedentem, cum matre Cyrene auriga, ac Libye nympha, quæ Batto coronam imponat.

Anaxagoras item Ægineta signum Iovis fecit in Olympia, & Herculem ex ære cum leone Nemæo colluctantem, cumque suffocantem artissimo complexu.

Antermus, Miciades, Malas communi opera aliam Dianā fecerunt lapideam Lassus, atq; aliam Chiis, quæ pro optica ratione intuitus scēvera ac propè irata apparet templum ingreditibus, at exeuntibus iam placata & benigna, quorum & alia opera fuerunt è Pario lapide.

Ant-

Damophon Sicyonius, Arcefilaus Chius, Leocharis Sidonius, Alcamenes Cyprius, ut alios prætermittam. Nam quanta insignium opificum multitudo iisdem serè temporib. floruerit, & quæ singulorum opera memorabilia extiterint, visum est non fore superuacaneum atq. iniucundum, si quanta fieri poterit breuitate recenseamus: liquidem vna est ars pictura, quæ non valde dissentit à liberalibus vocatis disciplinis. Quis enim audeat ipsam picturam omnium bonarum artium alumnam, & simiam (ut ita dixerim) naturæ, ab illis disciplinis seiuungere: cum vna hæc sit ars, quæ quasi tacita historia res gestas, & formas corporis, & colores multo diligentius imitetur, quam oratione exprimi possit, & ad posteros in manus tradat. Hæc ars omnium optimarum artium altrici Græciæ familiaris ita plantas & animalia imitans superioribus temporibus naturam attigit, ubi consecuta fuit potentiorum studia, ut vel cum ipsa natura contendere ausa sit, cum omnem naturæ mirabilitatem in omnib. naturæ operibus mirificè exprimeret. illud cū Græciæ esset cognitum, merito fuit in cōsuetudine positum ut prima adolescentū nobilium rudimenta essent lineamenta corporum effingere, quæ cognitio autore ac suafore Pāphilo vna cum liberalib. artib. à teneris imbibebatur, seruis prorsus incognita & interdicta. Nam profectò tā fuit mirabilis in quibusdam picturæ præstantia, ut nō modò lineamenta corporis & figuras & colores exprimeret, verum etiam quantum quisque vixisset aut victurus esset appareret physionomis, quod affectus est in primis Apelles: & quod magis mirū videbatur, cognoscebantur in pictura oēs animorū motus expressi ab eodē artifice, cum populū Atheniensem fecisset ea forma ut hæc in illo omnia cognosceretur. Enimvero nisi cum Physionomia consentiat pictura vel sculptura, nō est magnopere utilis existimanda, quare totū serè artificium in capite præcipuè fingēdo consumitur, atque quod reliquum est magna ex parte in extremis inēbris. Tunc enim perfecta est cognitio figurarū, si appareat in eis physionomia cū reb. gestis cōsentire. sin autem, lux sunt imagines ipsiis artificib. ad custodiā officinarum relinquendæ. Sunt aut ista & insigniorū quorundā pictorū nomina, & præstātiora illorū opera, q̄ memorabilia vīla sunt antiq̄s scriptorib.

Androbij nobilissimi pictoris opus fuit præter cætera nobile existimatum Danae portata à ventis per mare, quā piratæ

Da

quæ (vt ait Aristarchus) vagaretur, atq; quod prius essent rudes, Dionysum apud Chios ligatum fuisse inquit Polemo. Non tamen ad perfectam & absolutam artem sculpendarum statuarum ventum erat adhuc Dædali tempore, quippe cum scribat Paus. in Corinthiacis Dædali opera rudia fuisse, neq; aspectu decora, sed quæ tamē diuinitatem quandam præ se ferrent. Inter præclara Dædali opera sella compactilis numerata est, quæ in delubro Mineræ Poliadis apud Athenienses dicata: omnesque lignæ statux, Dædala dicebantur antiquitus. Erat & sollemnitas quædam, quæ Dædalea vocabatur, quā hac de causa institutā fuisse fabulantur. Iuno aliquando Ioui irata dicitur in Eubœā peruenisse, quā cum placare Iupiter conaretur, ad Cithæronem, qui Platæensib. imperabat, virū consilio & calliditate sanè præstantissimū peruenit. Tū Iupiter eius monitu ligneū simulachrum fabricauit, quod vestib. indutū super plauastro collocauit, famāque in omnes dedit, quod esset Platæam Asopi filiam ducturus. Id ubi sensisset Iuno, statim accurrit, manusq; imagini iniecit, tum lacerata veste sensit se iucundè fuisse deceptam: quare facile cū Ioue in gratiam redijt. Ad huius rei memoriam lignea imago, quæ Dædala vocabatur, septimo quoq; anno plauastro imponebatur, & cū pompa ad delubrum Iunonis vehebatur, vt scripsit Phylarchus lib. 19. historiarum. Neq; tamen ex quibusuis lignis illa imago efficiebatur, sed hoc ritu eligebatur ad illam lignum. Lucus fuit quidam in Bœotia non procul ab Alalcomenis omnium maximus, & peruetustæ ibi quercus. ibant in eum lucum Plataenses, & elixarū carniū frustra exponebant, quibus præter cæteras aues maximè negotium fuit cum coruis, quos omni conatu arcere, & à carnibus expellere nitentur. Ex alijs verò volucribus obseruabāt, quæ carnē arripuerit, super qua arbore confederit: neq; licet ex alia materia Dædala cedere, nisi ex illa arbore quæ prima ita fuerit indicata. Fertur Dædalus apud Selinuntios speluncam quandam tam miro artificio excogitasse, vnde vapor quidam subtilis, tantèq; amœnitatis exhalaret, vt ex humanis corporibus sudorē cum quadā suauitate euocaret, vnde corpora ægrotantia facile sanitati restituebantur. atq; præclari postea artifices statuarum ex Attica Dædali officina, ac nobiles manarunt complures, inter quos non vltimum locum obtinuit Onatas Ægineta Miconis filius, vt ait Pausan. in rebus Eliacis, & Ageladas Argiuis, Damo-

Fabulari sunt antiqui Dædalū sibi & Icaro filio alas ē cera excogitasse, ut ijs ex imperio Minois, qui latē terra marīq; imperabat, eo tēpore euolarent. Sed cūm Dædalus & Icaro & sibi alas humeris aptaret, multis verbis filiū monuit ne vel sublimiora loca, vel mari nimis propinqua expeteret, sed mediam quandā regionis viam seruaret, seq; volantem sequeretur. verūm Icarus, quæ sunt adoleſcētum ingenia, parum ea referte ratus, neglectisq; vtilibus, paternis, ac salubribus admonitionibus, capitis suauitate volandi altiora loca expetiuit. quare alis nimio Solis calore liquefactis, in mare præceps decidit, quod ab eo fuit Icarium nominatum, ut ait Ouid. lib. 2. de arte:

Icare clamabat, pennas aspexit in undis,

Offatēgit tellus, æquora nomen habent.

Andrætas tamen Tenedius in nauigatione Propontidis, Icarium mare non ab Icaro Dædali filio, sed ab vna Cycladum, quæ Macris & Icarus dicebatur, nominatum fuisse scripsit. Hæbuit Dædalus uxorem Gortynidis filiam, ē qua suscepit liberos Scillidem, & Dipœnum, ut ait Paus. in Corinthiacis: ē quadam Cretensi muliere prætetea Iapygem, ē Naucræte seruus Icarum. Atq; à Iapyge filio Dædali Iapygia dicta fuit, ut ait Strab. lib. 6. Cūm ante Dædali tempora sine manibus, vel pedibus, vel oculis statuæ effingerentur ab antiquis, primus omnium mortaliū Dædalus deficientes partes suffecit: quare dictus est fecisse simulacra, quæ mouerentur, quod non etiam pedibus carent, ut indicat Eurip. in Hecuba:

ἄ μοι γίνωτο φρόνησις ἐν βραχίονι,

καὶ χερσὶ, καὶ κῆμαισι, καὶ ποδῶν ῥάσῃ,

ἢ λαοὶ δ' ἄλλ' ἐτίχθαισιν, ἢ θιῶντιναι.

Si sis mihi vox, brachij si robora,

Si vel manibus, comis de si in gressu pedum,

Vel Dædali arte, vel Deum cuiuspiam.

Sic Plato Comicus in Decipiente:

τὰ λαοὶ δ' ἄλλα πάντα κινῶνται δοκεῖ,

ῥαί τε τ' ἀγάλματα.

Dicas moueri cuncta sanè Dædala, &

Videre simulacra.

Primus enim oculos formauit, & crura ac manus fecit, cū antiquiores oculos clausos, demissasq; manus, ac lateribus annexas confingerent. Alij dicunt primos Rhodios statuas fecisse,

suum varietatem celebritate nominis apud omnes gentes cla-
 ruit. Dicitur solum vertisse, quia sororis suæ Perdices filium At-
 talum, vel Acalum, ut alij malunt, vel Telen discipulum, at non
 (ut quidam putarunt) filium Perdices, de tecto per inuidiam
 deiecerit: id enim cum commisisset, sciebat quibus legibus e-
 rat obnoxius. quare metu pœnarum ad Minoem Cretæ Regem
 confugit, quem Endæus eius discipulus, patria Atheniensis,
 secutus est. ait tamen Paus. in Atticis Calum nominatum fuisse
 illum, ob cuius eadem Dædalus è patria profugerit. Est enim
 illud innatum præstantioribus ingenijs ut superiores, aut et-
 iam pares, ex quo animo perferre non possint, cum omnes ma-
 xime nitantur excellere. Hunc fabulantur è Minerva archite-
 cturam & vniuersam artem ædificandi, lignaque formandi e-
 doctum fuisse, quia cum in Cretam penetrasset & ipsi Regi, &
 filiabus Regis, ob insignia opera quæ fecit, mirifice gratus fuit.
 Hic labyrinthum ad formam illius Ægyptij labyrinthi extru-
 xit, cum eius rationem tantum audiuisset. Deinde Pasiphae fa-
 ctus etiam familiaris, cum illa ingenti tauri desiderio teneretur,
 illudque Dædalo aperuisset, (nam Venus ob Solis odium,
 qui suum adulterium patefecit, in omnem Solis prolem scue-
 bat) Dædalus dicitur miro artificio ligneam vaccam excogi-
 tasse, in quam inclusa Pasiphae cum tauro re habuit. At enim
 re postea comperta capitalis fraudis damnatus cum filio è vin-
 culis elapsus, Inycum, quæ vrbs erat Siciliæ, ad Regem Coca-
 lum amisso filio in itinere euasit. at eum cum Minos insequeretur
 naui, ad eam Siciliæ partem applicuit primum, vbi Mi-
 noam urbem postea vocatam condidit, de qua ita meminit
 Gregorius Gemistus in primo libro rerum Græcarum: *κατὰ
 πλῆθος μὲν τῆς Σικελίας ἐς Μινώαν πόλιν, ἣν ἔκτισεν μὲν Μίνως
 ἱκάνως ὁ κρητὴν βασιλεὺς, ὅτι ἐς Σικελίαν κατὰ ἀπαθ' ἀληθέτησιν
 ἀφ' ἡμῶν, καὶ κατὰ τῶν Σικελίων βασιλῆϊ ἐπέβητο. Νῆπιγα-
 νει ad eam primum Sicilia partē, ὅβι condita est Μίνοα, quam
 Μίνως ἀδίσκων ἵλεξ Rex Cretensium, quando Dadalū qua-
 ρενς in Siciliā appulit, & ὅβι est per benigno Regis Cocals
 hospitio. Hic cū à Minoe repeteretur, neq; eū Cocalus dedisset,
 bellū inter Minoem & Siculos exarsit, ut ait Paus. in Achaicis.
 Cum in Siciliā venisset, tanto fuit in honore apud omnes Sici-
 los, ut nullius nomen omnino per id tempus neque in Sicilia,
 neque in Italia magis esset celebre. Cum verò fugeret è Creta,
 fabu-*